

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

X KUŞAĞI AKADEMİSYENLER İLE Y KUŞAĞI ÖĞRENCİLERİN BİRBİRLERİNE KARŞI ALGILARI*

THE PERCEPTIONS OF X GENERATION ACADEMICIAN AND Y GENERATION STUDENTS AGAINST EACH OTHER

Öğr. Gör. Muhammet Hamdi MÜCEVHER¹

Prof. Dr. Ramazan ERDEM²

ÖZ

X ve Y kuşağının birbirlerine karşı algılarının ve bakış açılarının ortaya çıkarılması, bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda; bir taraftan X Kuşağı akademisyenlerin, Y Kuşağı öğrenci özellikleri ile ilgili ne tür algılara sahip oldukları incelenirken diğer taraftan Y Kuşağı öğrencilerin, derslerine giren X Kuşağı akademisyenlerin etkileşim özellikleri hakkında nasıl bir algı ve görüşe sahip oldukları incelenerek bir karşılaştırma yapılmıştır. Bunun için veri toplama aracı olarak; X Kuşağına uygulanan araştırmada, Smith ve Smith (2005)'in "Öğretmenlerin Y Kuşağı Öğrenci Özellikleri Algıları Ölçeği" Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde görevli 68 akademisyene uygulanırken Y Kuşağı üzerine yapılan araştırmada ise Wubbels ve Levy (1993)'nin "Öğretmen Etkileşim Ölçeği" aynı fakülte'deki 6.766 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; X Kuşağı, Y Kuşağı'nı hem genel özellikler hem de öğrenme yetkinlikleri bakımından yetersiz görürken iş ve iletişim yetkinlikleri açısından olumlu ya da olumsuz bir eğilim belirtmemektedirler. Buna karşılık Y Kuşağı, X Kuşağı'nı etkileşim özellikleri açısından yeterli görmekte, onları bir yandan lider, yardımsever (cana yakın), anlayışlı, kararlı, memnun ve uyarıcı olmayan bireyler olarak görürken diğer yandan sert ve özgürlükçü olmayan kişiler olarak değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: X Kuşağı, Y Kuşağı, Nesil, Jenerasyon, Akademisyen-Öğrenci.

JEL Sınıflandırma Kodları: J53, M10, M12, D23.

ABSTRACT

The discovery of the perceptions and views of X and Y generations against each other is the purpose of this study. In accordance with this purpose; the X-Belt academicians and Y-Gen students perceived their perception against each other and made a comparison. For this aim, as a means of data, "Teacher Perceptions of Generation Y Student Characteristics Scale" of Smith and Smith (2005) is applied to 68 academicians working at the Faculty of Economics and Administrative Sciences, Süleyman Demirel University who represent the X generation. For the study carried out for the generation Y students, the "Questionnaire on Teacher Interaction (QTI) scale" of Wubbels and Levy (1993) is applied to 6,766 students who study at the same faculty in the 2014-2015 period. According to

* Bu makale, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalında savunulan Öğr. Gör. Muhammet Hamdi MÜCEVHER'in yüksek lisans tezinden hazırlanmıştır.

¹ Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Isparta Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, mhmucevher@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3474-5073>

² Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, raerdem@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0001-6951-3814>

the results of the study; while the generation X academicians have a negative perception about the general properties and learning proficiency of the generation Y students, they do not indicate a positive or negative tendency about the students' features of work and communication. In contrast, the generation Y students' perception about the generation X academics' interaction with themselves is generally positive and while students, on the one hand, see the generation X academics as leader, helpful/friendly, considerate, determined, content and nonstimulating person, on the other hand they see them as strict and nonliberal person.

Keywords: Generation X, Generation Y, Generation, Academician-Student.

JEL Classification Codes: J53, M10, M12, D23.

1. GİRİŞ

Sosyal, ekonomik, teknolojik ve siyasi değişimler; zamanı ve toplumları etkilemekte, insanların değerlerini, tutum ve davranışlarını, yaşam şekillerini ve algılamalarını değiştirmektedir. Böylece, bu değişimler sonucu oluşan zaman dilimlerinde yaşayan insanları temsil eden kuşak aralıkları oluşmaktadır. Bireyler arasında, farklı kuşaklardan gelmelerinin bir sonucu olarak bir takım anlaşmazlıklar, algısal farklılıklar ve çatışmalar yaşanabilmektedir. Bu anlaşmazlıkların ve görüş farklılıklarının neler olduğunun tespit edilmesi ve çözüm yollarının aranması günümüz çalışma hayatı için ehemmiyet arz etmektedir.

Günümüz çalışma yaşamında ele alınıp yönetilmesi gereken en önemli meseleler arasında yer alan ve kuşak farklılıklarından kaynaklanan bu anlaşmazlıklar ve çatışmaların kaynağında; her kuşağın içinde bulunduğu dönemin şartlarına bağlı olarak farklı imkânlarla sahip olması, farklı kültürlerde yetişmesi, algılamalarının ve değer yargılarının farklı olması, yaşam stillerinin farklılaşması ve tutum ve davranışlarının belirgin değişiklikler göstermesi vardır.

Kuşak farklılıklarının farkına varılması; bireysel, örgütsel ve toplumsal ilişkilerde insanlara kolaylıklar sağlayacaktır. Böyle bir bakış açısından hareketle yapılan bu çalışmada; üniversitede görevli X Kuşağı (1965-1980 arası doğanlar) akademisyenlerin, Y Kuşağı (1981-1995 arası doğanlar) öğrenci özellikleri ile ilgili ne tür algılara sahip oldukları ile Y Kuşağı üniversite öğrencilerinin derslerine giren X Kuşağı akademisyenlerin kendileri ile olan etkileşimleri hakkında nasıl bir algı ve görüşe sahip oldukları incelenmiştir. Böylece çeşitli kuşakların sahip olduğu özellikler bakımından kuşaklararası algılama farklılıklarının ortaya konması amaçlanmıştır. Kuşaklararası algı farklılıklarını ortaya koymak adına yapılan bu çalışmada; gerek eğitim-öğretim hayatında gerekse çalışma yaşamında öne çıkan ve söz sahibi olan X ve Y Kuşak temsilcileri araştırma grubu olarak seçilmişlerdir.

2. KUŞAK ÇEŞİTLİLİĞİ VE KUŞAKLAR

Kuşak kavramı, Türk Dil Kurumu Felsefe Terimleri Sözlüğü'nde, "Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğu.", Türk Dil Kurumu Toplum Bilimi Terimleri Sözlüğü'nde, "Yaklaşık yirmi beş, otuz yıllık yaş kümelerini oluşturan bireyler öbeği, göbek, nesil, batın, jenerasyon." ve Türk Dil Kurumu Tarih Felsefesi ve Kültür Tarihinde ise "Yeni bir anlayışta yeni bir yaşama duygusunda, yeni biçimlerde birleşen, eskiden belirgin çizgilerle ayrılan kişilerin topluluğu." olarak ifade edilmektedir (<http://www.tdk.gov.tr>). Kuşak kavramını ilk olarak Alman sosyolog Karl Mannheim (1952), "The Problem of Generations/Kuşakların Problemleri" isimli makalesinde incelemiştir. Mannheim, bir toplumda bir kuşağın varlığından söz edebilmek için beş unsurun oluşması gerektiğini ileri sürmüştür. Mannheim (1952: 292) bunları;

- Kültürel süreç içerisinde yeni katılımcıların ortaya çıkması,
- Bu süreçte eski katılımcıların sürekli yok olması,
- Herhangi bir kuşağın üyelerinin, sadece tarihsel sürecin zamansal olarak sınırlı bir bölümüne katılabilmesi,
- Kültürel mirasın aktarılması için sürekli nedenlerin gerekmesi,
- Kuşaktan kuşağa geçişin devamlı bir süreç olması, şeklinde sıralamaktadır.

Kuşakların yıllara göre sınıflandırılmasında görüş farklılıkları vardır. Tablo 1'de farklı kaynaklara göre kuşakların kronolojik olarak sınıflandırılması yer almaktadır.

Tablo 1. Farklı Kaynaklara Göre Kuşakların Kronolojik Olarak Sınıflandırılması

Kaynaklar	Sınıflandırmalar				
Howe ve Strauss (2000)	Sessiz Kuşak (1925-1943)	Patlama Kuşağı (1943-1960)	13. Kuşak (1961-1981)	Milenyum Kuşağı (1982-2000)	-
Lancaster ve Stillman (2002)	Gelenekçiler (1900-1945)	Bebek Patlaması (1946-1964)	X Kuşağı (1965-1980)	Milenyum Kuşağı Patlama Kopyası Y Kuşağı Gelecek Kuşak (1981-1999)	-
Martin ve Tulgan (2002)	Sessiz Kuşak (1925-1942)	Bebek Patlaması (1946-1960)	X Kuşağı (1965-1977)	Milenyumlar (1978-2000)	-
Oblinger ve Oblinger (2005)	Yetişkinler (<1946)	Bebek Patlaması (1947-1964)	X Kuşağı (1965-1980)	Y Kuşağı, Net Kuşağı Milenyumlar (1981-1995)	Milenyum Sonrası (1995-Şimdi)
Tapscott (1998)	-	Bebek Patlaması (1946-1964)	X Kuşağı (1965-1975)	Dijital Kuşak (1976-2000)	-
Zemke vd. (2000)	Eski Askerler (1922-1943)	Bebek Patlaması (1943-1960)	X Kuşağı (1960-1980)	Gelecektekiler (1980-1999)	-

Kaynak: Reeves ve Oh, 2008: 296.

Dünyada şu anda 5 kuşak yer almaktadır. Her kuşağın birbirinden farklı çocukluk ve gençlik deneyim ve tecrübelerinin olduğunu ve bu deneyimlerin ve tecrübelerin kuşağın değerlerini şekillendirdiğini söyleyen Fox (2011: 24)'a göre dünyada şu anda var olan kuşak çeşitliliği, Tablo 2'de şu şekilde gösterilmektedir.

Tablo 2. Dünya'da Şu Anda Var Olan Kuşak Çeşitliliği

Doğum Tarihi	Kuşak Adı	2018'deki Yaşı
1925 – 1945	Sessiz Kuşak ya da Gelenekçiler	73-93
1946 – 1964	Baby Boomers	54-72
1965 – 1980	X Kuşağı	38-53
1981 – 1995	Y Kuşağı	23-37
1996	Z Kuşağı ya da Dijital Nesil	<23

Kaynak: Fox, 2011: 24

Kuşakların sınıflandırılması, literatürde hâkim olan genel kaniya uygun olarak değerlendirilmiş olup bu çalışmada, yukarıdaki tabloda yer alan Fox (2011: 24)'un yaptığı sınıflandırma esas alınmıştır. Buna göre 1925-1945 yılları arasında doğanlar Sessiz Kuşak, 1946- 1964 yılları arasında doğanlar Baby Boomers Kuşağı, 1965-1980 yılları arasında doğanlar X Kuşağı, 1981-1995 yılları arasında doğanlar Y Kuşağı ve 1996 yılından sonra doğanlar ise Z Kuşağı olarak ele alınmıştır. Çalışmanın bu kısmından sonra günümüzde var olan bu beş kuşak ile ilgili ayrıntılı bilgiler verilecektir. Ancak her ne kadar kuşakların sınıflandırması yapılırken literatürde genel kabul gören Tablo 1 ve Tablo 2'deki sınıflandırmalar esas alınsa da; bu aralıklandırmaların Türkiye şartlarına uygun olmadığını ve farklılık arz edebileceğini belirten görüşler de vardır. Fakat yerli yazının, kuşak farklılıklarını belirleyen olayların tam bir tasnifinin yapılarak Türkiye şartlarına göre kuşak sınıflandırmasını yapabileceğimiz çalışmalar yönünden sığ olması sebebi ile çalışmamızda yabancı yazındaki tasniflerden en uygun olanı alınmıştır.

2.1. Sessiz Kuşak (1925 - 1945)

Sessiz Kuşak, 1925 ve 1945 yılları arasında doğmuş ve günümüzde 73 ile 93 yaş aralığında olan bireyleri kapsamaktadır. Dünya'da, Büyük Buhran/Ekonomik Kriz ve II. Dünya Savaşı; Türkiye'de Cumhuriyet Dönemi gibi gelişmeler zamanında dünyaya gelen bu kuşak mensuplarının çocukluk dönemleri büyük bir ekonomik sıkıntı içerisinde geçmiştir (Reeves ve Oh, 2008: 297; Zemke vd., 2000: 3; Bolton vd., 2013: 247; Strauss, 2005: 10; Türk, 2013: 18; Hobart, 2015). Bu kuşak mensuplarında, çok ve gayretli çalışma, sadakat ve toplum için fedakârlık yapmak gibi güçlü değerler ön plandadır ve bu değerlerle yetiştirilmişlerdir (Lancaster ve Stillman, 2002; Akt. Carver ve Candela, 2008: 986). Sadık, otoriteye saygılı, disiplinli ve takım çalışmasına yatkın özelliklere sahip işgücü olarak nitelendirilen Sessiz Kuşak bireylerinin, çalışma hayatında; sıkı çalışma, fedakârlık yapmak, kıdem odaklı performans ve ödüllendirilme beklentileri vardır (Hatfield, 2002: 72). Günümüzde bu kuşağa mensup

bireylerin yaklaşık olarak % 95'i emekli olmuştur ve çok kısa bir zaman içinde endüstri, savunma veya herhangi bir alanda bu kuşağın temsilcileri kalmayacaktır (Brett, 2013).

2.2. Baby Boomers Kuşağı (1946 -1964)

Patlama Kuşağı ya da diğer adıyla Baby Boomers Kuşağı (BB), 1946-1964'lü yıllar arasında doğan insanları kapsamaktadır ve bu kuşağın mensupları günümüzde 54 ile 72 yaş aralığında olup İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra oluşan nüfus patlamasında doğan ve sayısı 1 milyarı bulan bebetten dolayı "Baby Boomers" kuşağı olarak adlandırılmışlar; Dünya genelinde, insan hakları çalışmaları, Türkiye'de ise tek partiliden çok partili sürece geçiş, ihtilal ve radyonun altın çağı gibi olaylara tanıklık etmişlerdir (Hobart, 2015; James vd., 2007: 2; Keleş, 2011: 131; Mlodzik ve Meuse, 2012: 3; Oblinger ve Oblinger, 2005: 66; Reeves ve Oh, 2008: 297; Reilly, 2012: 3; Türk, 2013: 18; Watt, 2009: 10). Bu kuşak bireylerinin rekabet özellikleri ön plandadır ve işkolik kişiler olarak tanımlanabilirler. BB'ların iş ve yoğun rekabet saplantısı, bu kuşak mensuplarının işkolik olmalarına sebep olduğu kadar; bencil, yargılayıcı, iradeli ve özgüven sahibi kişiler olmalarına da neden olmuştur (Delahoyde, 2009: 34). BB Kuşağı temsilcileri, Sessiz Kuşak bireylerinde olduğu gibi güçlü bir iş ahlakına sahiplerdir ve tanınmak, saygı görmek ve ödüllendirilmek onlar için önemlidir (Zemke vd., 2000: 3). Patlama Kuşağı'ndan günümüze kalan ana düşünceler arasında; kadın-erkek eşitliği, ırkçılığa karşı mücadele ve çevreye karşı duyarlı olmak gibi düşünceler sıralanabilir (Strauss ve Howe, 1991: 299).

2.3. X Kuşağı (1965 -1980)

X ismi başlangıçta bir İngiliz müzik grubunun ismi olarak ortaya çıkmıştır ve daha sonra bir kuşak adı olarak ise ilk defa 1989 yılında Coupland tarafından kullanılmıştır (www.wikipedia.org). Çeşitli ekonomik ve sosyal krizler döneminde doğdukları için kayıp kuşak olarak da adlandırılan X kuşağı, 1965 ile 1980 yılları arasında doğanları kapsamaktadır. En yaşlısı 53, en genci 38 yaşındadır (Atabay vd., 2011: 4; Gürsoy vd., 2013: 41; James vd., 2007: 2; Mlodzik ve Meuse, 2012: 3; Oblinger ve Oblinger, 2005: 66; Reeves ve Oh, 2008: 297; Reilly, 2012: 3). Bu kuşaktaki insanlar, dünya genelinde, Challenger Faciası, Berlin Duvarı'nın yıkılışı, petrol krizi; Türkiye'de ise 68 Kuşağı, sinema, TV'nin evlere girmesi, sağ-sol çatışmaları gibi tarihsel olaylara tanıklık etmişlerdir (Delahoyde, 2009: 35; Türk, 2013: 19). Coupland (1989: 83)'a göre X Kuşağı bireyleri, kendilerini topluma aykırı olarak ifade ederler. Örneğin sert ve keskin politik davranışlar, değişik giyim tarzları, farklı bir imaj tercih etme, daha baskın müzik çeşitleri ve değişik yaşam tarzları gibi topluma kendilerini aykırı hissettirecek tercihlerde bulunan X Kuşağına mensup bu kişiler; kendilerini saygın bir statüye sahip olmak, para kazanmak ve yüksek oranda sosyalleşme ile ifade etmeye çalışırlar. Kendi kendilerini yönetebilmek, pragmatik olmak, kinik fikirli olmak gibi davranışları ile, teknoloji sayesinde daha zeki, daha mobil ve yüksek eğitilmiş olan, iş bulmadıkları zaman bile tekrar okuma yolunu seçen bu kuşağın bireyleri genellikle çalışkan, bağımsız ve şüpheli olarak karakterize edilmişlerdir (Fox, 2011: 27; Reilly, 2012: 3).

2.4. Y Kuşağı (1981 -1995)

1981 ve 1995 yılları arasında doğmuş olan ve günümüzde 23 ile 37 yaş aralığında olan Y Kuşağı üyeleri, Körfez Savaşı'nın, Irak Savaşı'nın, dünya çapında terör saldırılarının ve doğal afetlerin yaşandığı, internet, Google, MSN, MP3, dijital kameralar ve cep telefonlarının tüm dünyada yaygın hale geldiği bir zaman aralığında yaşamışlardır (Downing, 2006: 4; Malthus ve Fowler, 2009: 20; Oblinger ve Oblinger, 2005: 66; Reeves ve Oh, 2008: 297; Türk, 2013: 20). Herşeyi sorguluyor olmalarından dolayı Y Kuşağına "WHY"kuşağı denmektedir ve kısaca "Y" diye yazılmıştır (Kuru, 2014: 2). Y Kuşağı insanlarını, diğer kuşak bireylerinden farklı kılan en önemli özellik, teknoloji meraklısı bir kuşak olmalarıdır. Bu kuşak, teknolojik bir dünyanın içinde dünyaya gelmiş ve teknoloji ile bilgisayar hayatlarının bir parçası olmuştur (Skiba, 2005: 370). Şüphesiz önceki kuşaklara göre en çok teknolojiye bağlı/bağılantılı kuşak Y'dir (Pinder-Grover ve Groscurth, 2009: 2). İnternet sayesinde tüm zamanların en çok gezen kuşağı olduğu için, farklı ülkelerde yaşasalar bile Y bireylerinin birbirine uyan yaşam tecrübeleri, önceki kuşaklara göre daha çok birbirlerine benzeyen değerleri ve bakış açıları vardır (Howe ve Strauss, 2000: 359).

2.5. Z Kuşağı (1996 ve Sonrası)

"Dijital yerliler", "medya kuşağı", "com kuşağı", "net kuşağı" gibi isimlerle anılan Z Kuşağı, 1996 ve sonrasında doğanları kapsayan ve geleceği simgeleyen bir kuşaktır (Atabay vd., 2011: 6). Bu kuşağın üyelerine "Kuşak I", "İnternet Kuşağı", "Instant Online (her daim online)", "Next Generation" ya da "iGen" adları da verilmektedir (Akdemir vd., 2013: 15). Bu kuşak aynı anda birçok işi (multitasking) yapabildiği için pek çok kaynakta araştırmacılar tarafından M Kuşağı olarak da adlandırılmaktadır (Toruntay, 2011: 82). Z Kuşağının hangi yıllar arasında doğduğu konusunda araştırmacılar kesin bir yargıya varamamışlardır. Kimi araştırmacılar 1990'ların

ortası ve 2000’li yılların sonunda doğanları bu kuşaktan sayarken, kimi araştırmacılar da 2000’li yılların başından bugüne kadar olan zaman dilimini Z Kuşağı olarak tanımlamaktadırlar (Baran, 2014: 20). Z’ler, aşırı bireyselleşme ve kendi başlarına yaşamalarından dolayı “Yeni Sessiz Kuşak” olarak da nitelendirilmektedir (Strauss ve Howe, 1991: 335). Z Kuşağına mensup bireyler, dünya zevklerine düşkün, teknolojiyi çabuk kavrayabilen, yaptığı işi çok kısa sürede bitiren davranış özellikleriyle ilgi çekmektedirler. Teknolojiyi çok iyi derecede kullanabilen Z Kuşağı üyeleri, portatif her zaman yanlarında taşıyabildikleri küçük aygıtlar (bilgisayar, MP3 çalar, i-Pod, cep telefonu, DVD çalar) ile büyümektedirler (Williams, 2010: 12). Kuşaklarla ilgili yeni yapılan araştırmalarda ve yazındaki tartışmalarda; Z kuşağından sonra tüm kuşakların bazı özelliklerini biraz biraz üzerinde barındıracak ama birçok yönüyle de tamamen farklılaşacak yeni bir Alfa kuşağından bahsedilmektedir. 2010 yılından sonra doğanları kapsayacak olan Alfa kuşağının sosyal yaşamı ve ekonomiyi dönüştüreceği düşünülmektedir.

3. METODOLOJİ

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Kuşak farklılıklarından dolayı ortaya çıkan çatışma ve anlaşmazlıkların çözülmesi ve kuşakların birbirlerini daha iyi anlamaları ve sağlıklı iletişim ve etkileşim kurmaları adına; X ve Y kuşağının birbirlerine karşı algılarının ve bakış açılarının ortaya çıkarılması, bu çalışmanın amacını teşkil etmektedir. Bu amaç doğrultusunda; üniversitede görevli X Kuşağı (1965-1980 arası doğanlar) akademisyenlerin, Y Kuşağı (1981-1995 arası doğanlar) öğrenci özellikleri ile ilgili ne tür algılara sahip oldukları ile buna karşılık Y Kuşağı üniversite öğrencilerinin, derslerine giren X Kuşağı akademisyenlerin etkileşimleri hakkında nasıl bir algı ve görüşe sahip oldukları incelenmiştir.

3.2. Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Araştırmada ele alınan problem ve bu probleme çözüm getirmeye yardımcı olan alt problemlere ilişki oluşturan sorular şunlardır:

Problem cümlesi:

- X Kuşağı akademisyenlerin, Y Kuşağı öğrenci özellikleri ile ilgili algıları nelerdir?
- Y Kuşağı öğrencilerin, X Kuşağı akademisyenlerin etkileşim özellikleri hakkında algıları nelerdir?

Alt problemler:

- X Kuşağı akademisyenlerin, Y Kuşağı öğrenci özellikleri ile ilgili algıları; iş, iletişim ve öğrenme yönelimi boyutlarına göre nasıldır?
- Y Kuşağı öğrencilerin, X Kuşağı akademisyenlerin etkileşim özelliklerine dair algı ve görüşleri; liderlik, yardımsever (cana yakın), anlayışlı, özgürlükçü, kararsız, memnun olmayan, uyarıcı ve sert boyutlarına göre nasıldır?

3.3. Araştırmanın Varsayımları ve Kısıtları

Araştırma kapsamında, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nde görevli X Kuşağı akademisyenlerin ve yine aynı fakültede öğrenim gören Y Kuşağı öğrencilerin, bilgi toplama aracı olarak anket sorularına verdikleri cevaplar gerçek durumu yansıtmaktadır. Bu araştırma;

- 2014-2015 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.
- Öğrencilerin ve akademisyenlerin, uygulanan anketteki sorulara verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.
- Isparta ili, Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nde görevli X Kuşağı akademisyenlere yapıldığından, araştırma bulguları bu akademisyenlerden elde edilen veriler ile sınırlıdır.
- Isparta ili, Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nde okuyan Y Kuşağı öğrencilere yapıldığından, araştırma bulguları bu öğrencilerden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

Tüm bunlardan dolayı çalışmanın herhangi bir genelleme yapma iddiası bulunmamaktadır. Araştırmanın tüm X Kuşağı akademisyenlere ya da tüm Y Kuşağı öğrencilere genellenebilmesi için daha geniş çaplı örneklemeler üzerinde çalışılması gerekmektedir.

3.4. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, SDÜ öğrencileri (yaklaşık 70.000 kişi) ve akademisyenleri (yaklaşık 1.500 kişi) oluşturmaktadır (<https://obs.sdu.edu.tr>). Araştırmanın amacına uygun olarak en fazla öğrenciye sahip fakülte esas alınmış ve bu kapsamda İİBF akademisyenleri ve öğrencileri örneklem olarak seçilmiştir. Bu çerçevede fakülteden 69 X Kuşağı akademisyenden 68'ine (1 kişiye idari görevinden dolayı anket uygulanmamıştır) ve 7.150 Y Kuşağı öğrenciden 6.766'sına ulaşılmıştır. Öğrencilere yapılan anketlerden kontrol sorularına doğru cevap vermeyenler elenmiş ve 4.835 anket analizlere dâhil edilmiştir.

3.5. Araştırmanın Veri Toplama Aracı

X Kuşağı akademisyenlerin, Y Kuşağı öğrenci özellikleri ile ilgili algılarını ölçen araştırmada; veri toplama aracı olarak "Öğretmenlerin Y Kuşağı Öğrenci Özellikleri Algıları Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, "Analysis of Generation Y: Teachers' Perceptions" adlı çalışmada Smith ve Smith (2005) tarafından akademisyenlerin Y Kuşağı öğrenci özellikleri ile ilgili algılarını belirlemek için geliştirilmiştir. Ölçek daha önce Türkiye'de kullanılmamıştır. Ölçek, Mücevher (2015) tarafından ilk defa Türkçeye çevrilerek Türkiye'de uygulanmıştır. Y Kuşağına mensup öğrencilerin, X Kuşağına mensup akademisyenlerin kendileri ile olan etkileşimleri hakkında algı ve görüşlerini ölçen araştırmada ise, veri toplama aracı olarak "Öğretmen Etkileşim Ölçeği (ÖEÖ)" kullanılmıştır. ÖEÖ, Wubbels ve Levy, (1993) tarafından öğretmenlerinin etkileşimine ilişkin öğrencilerin algı ve görüşlerini belirlemek için geliştirilmiştir (Akt: Fisher ve Waldrup, 2003). ÖEÖ, 2004 yılına kadar Türkiye'de uygulanmamıştır. ÖEÖ, 2004 yılında ilk defa Rakıcı tarafından 47 maddelik versiyonu Türkçeye çevrilerek Türkiye'de uygulanmıştır (Şimşeker, 2005: 8).

3.6. Analiz Yöntemi

Anket formları aracılığıyla elde edilen veriler SPSS 20.0 paket programı kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmış ve verilerin analizinde bu programdan yararlanılmıştır. Ölçeklerin her ikisinde yer alan ifadelerin ve alt boyutların frekans ve yüzde değerleri, aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmış ve istatistiksel değerlendirmeler bu hesaplamalar üzerinden yapılmıştır. Öncelikle verilerin normal dağılıp dağılmadığına Kolmogorov-Smirnov (normallik) testi ile bakılmıştır. Her iki ölçekte de parametrik varsayımlar yerine getirilmediğinden, ikili grupları karşılaştırmak için Mann-Whitney U testi (Z testi), ikiden fazla grupları karşılaştırmak için ise Kruskal Wallis varyans analizi kullanılmıştır. İki grup arasında fark tespit edildiğinde, farkın kaynağını bulmak için ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Yaş, tecrübe, genel olarak derslere devam durumu, sınıf ve genel not ortalaması gibi sürekli değişkenler ile alt boyutlar arasındaki doğrusal ilişkinin varlığını incelemeye ise Spearman Korelasyon testi kullanılmıştır. Ankette alt boyutlara ilişkin güvenilirliğin belirlenmesinde Cronbach Alfa katsayıları hesaplanmıştır. Boyutların orta düzeyden ayrışma analizleri normal dağılım gösteren çalışmada tek örnek t-testi (one sample t-testi) ile normal dağılım göstermeyen çalışmada ise Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ile analiz edilmiştir. Boyutların göreceli olarak hangisinin öne çıktığını belirlemede ise normal dağılım gösteren çalışmada bağımlı iki örnek t-testi ile normal dağılım göstermeyen çalışmada ise Wilcoxon Eşleştirilmiş t-testi kullanılmıştır. Araştırmada tüm bulgular %95 güven aralığında, $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

Bulgular kısmında öncelikle araştırmaya katılan katılımcıların demografik verilerine, ardından her iki kuşağa uygulanan anketlerin alt boyutlarının psikometrik özelliklerine ve daha sonra X ve Y Kuşağına uygulanan çalışmadan elde edilen bulguların karşılaştırılmasına yer verilecektir.

4.1. Demografik Bulgular

Araştırmaya katılan X Kuşağı akademisyenle ait demografik veriler Tablo 3'de verilmektedir.

Tablo 3. X Kuşağı Akademisyenlerin Demografik Özellikleri

Değişkenler	Frekans	Yüzde
Cinsiyet		
Erkek	53	77.9
Kadın	15	22.1
Yaş (Yıl)		
34-39	27	39.7
40-44	21	30.9
45-49	20	29.4
Unvan		
Prof. Dr.	14	20.6
Doç. Dr.	18	26.5
Yrd. Doç. Dr.	33	48.5
Okt. - Öğr. Gör.	3	4.4
Akademik Tecrübe (Yıl)		
- 10	13	19.1
11-19	33	48.5
20 +	22	32.4
Toplam	68	100.0

Tablo 3 incelenecek olursa araştırmada önemli düzeyde erkek katılımcı daha fazladır. Akademisyenlerin oldukça önemli derecelerde deneyimleri bulunmaktadır ve akademik tecrübe ortalamasının 14.9 yıl olarak tespit edilmesi bu durumu kanıtlar niteliktedir. Katılımcıların yaş aralıklarına bakıldığında ise; bir çok yaş aralığından katılımcının olduğu, homojen bir dağılım olmadığı görülmektedir. Katılımcıların yaş ortalaması 41.1 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılan Y Kuşağı öğrencilere ait demografik veriler ise Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4. Y Kuşağı Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Değişkenler	Frekans	Yüzde
Cinsiyet		
Erkek	1.961	40.6
Kız	2.874	59.4
Yaş (Yıl)		
17-22	3.554	73.5
23-26	1.222	25.3
27-33	59	1.2
Sınıf		
1. Sınıf	1.398	28.9
2. Sınıf	1.113	23
3. Sınıf	1.230	25.4
4. Sınıf	1.094	22.6
Öğretim		
1. Öğretim	2.508	51.9
2. Öğretim	2.327	48.1
Genel Not Ortalaması(GNO)		
0.00 - 1.99	2.277	47.1
2.00 - 2.99	2.210	45.7
3.00 - 4.00	348	7.2
Genel Olarak Derslere Devam Durumu		
- %20	167	3.5
%20 - %39	223	4.6
%40 - %59	636	13.2
%60 - %80	1.524	31.5
%80 +	2.285	47.3
Toplam	4.835	100.0

Tablo 4'e bakacak olursak ise; Y kuşağına uygulananan araştırmada kız katılımcıların erkeklere göre daha fazla ve çoğunluğunun 17-22 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan Y Kuşağı öğrencilerin yaş ortalaması 21.57 olarak bulunmuştur. Anketi yanıtlayan öğrencilerin sınıf dağılımlarına ve öğretim türlerine bakıldığında ise sınıflar ve öğretimler arasında homojen bir dağılım vardır. Y Kuşağı öğrencilerin genel olarak derslere devam durumu incelendiğinde, çoğunluğunun derslere devam durumu %60'dan daha fazladır. Son olarak anketi cevaplayan Y Kuşağı öğrencilerin genel not ortalamaları (GNO) tahlil edildiğinde ise; öğrencilerin yarıya yakınının GNO'su 2.00'm altındadır. Öğrencilerin sadece %7.2'si ise 3.00 ile 4.00 arasında bir GNO'ya sahiptir. Ayrıca ankete katılan öğrencilerin GNO ortalaması 2.04 olarak tespit edilmiştir.

4.2. X ve Y Kuşağı Katılımcılara Uygulanan Anketlere İlişkin Boyutların Psikometrik Özellikleri

X Kuşağı akademisyenlere uygulanan ankete ilişkin boyutların psikometrik özellikleri Tablo 5'de gösterilmektedir.

Tablo 5. X Kuşağı Akademisyenlere Uygulanan Ankete İlişkin Boyutların Psikometrik Özellikleri

Boyutlar	İfadelerin Niteliği	Soru Sayısı	Max-Min	Crombach Alfa
Alt Boyut-1: İş yönelimi	Olumlu	19	1-5	0.947
Alt Boyut-2: İletişim yönelimi	Olumlu	9	1-5	0.809
Alt Boyut-3: Öğrenme yönelimi	Olumlu	14	1-5	0.857
Toplam	Olumlu	42	1-5	0.975

Akademisyenlere uygulanan veri toplama aracının güvenilirliği, alfa değeri temel alınarak Crombach Alpha katsayısı hesaplanarak sınanmıştır. Yapılan güvenilirlik analizinde, Alt Boyut-2 (İletişim yönelimi)'de yer alan 25. sorunun boyutun güvenilirliğini düşürdüğü saptanmış olup (soru çıkarılınca alfa değeri 0.781'den 0.809'a çıkmıştır) bu soru ölçek dışına çıkarılmıştır. Yeniden yapılan ölçümde X Kuşağına uygulanan ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı 0,975 olarak bulunmuş ve 1'e çok yakın bir değer almıştır. Ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olabilmesi için, Cronbach Alpha katsayısının 0.80 ve üzeri olması gerekmektedir (Kayış, 2010: 405). Görüldüğü üzere katsayı kabul edilebilir sınırların üzerindedir. Bu da göstermektedir ki anketteki sorular tutarlı ve güvenilir bir nitelik taşımaktadır. X Kuşağı akademisyenlere uygulanan anketteki bütün ölçekler, olumlu nitelikte ifadelerden oluşmaktadır.

Ayrıca tüm boyutlar Kolmogorov-Smirnov (normallik) testine tabi tutulmuş ve boyutların normal dağılım gösterdiği görülmüştür (Alt Boyut-1: $Z=0.558$, $p=0.914$; Alt Boyut-2: $Z=0.906$, $p=0.385$; Alt Boyut-3: $Z=0.751$, $p=0.626$; Genel Ort.: $Z=0.408$, $p=0.996$). Ancak boyutlar normal dağılım göstermesine rağmen bağımsız değişkenlerin içinde yer alan gruplara verilen cevap sayıları 30'un altında kalmasından dolayı tüm boyutlar parametrik olmayan testlerle analiz edilmiştir.

Y Kuşağı öğrencilere uygulanan ankete ilişkin boyutların psikometrik özellikleri ise Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 6. Y Kuşağı Öğrencilere Uygulanan Ankete İlişkin Boyutların Psikometrik Özellikleri

Boyutlar	İfadelerin Niteliği	Soru Sayısı	Max-Min	Crombach Alfa
Alt Boyut-1: Liderlik	Olumlu	7	1-5	0.844
Alt Boyut-2: Yardımsever(Cana Yakın)	Olumlu	8	1-5	0.853
Alt Boyut-3: Anlayışlı	Olumlu	8	1-5	0.861
Alt Boyut-4: Özgürlükçü	Olumlu	8	1-5	0.697
Alt Boyut-5: Kararsız	Olumsuz	7	1-5	0.825
Alt Boyut-6: Memnun Olmayan	Olumsuz	9	1-5	0.859
Alt Boyut-7: Uyarıcı	Olumsuz	8	1-5	0.910
Alt Boyut-8: Sert	Olumsuz	9	1-5	0.690
Toplam	Olumlu	64	1-5	0.898

Öğrencilere uygulanan veri toplama aracının güvenilirliği, alfa değeri temel alınarak Crombach Alpha katsayısı hesaplanarak sınanmıştır. Yapılan güvenilirlik analizinde, Y Kuşağı öğrenciler için kullanılan ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı 0.898 olarak bulunmuştur. Ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olabilmesi için,

Cronbach Alpha katsayısının 0.80 ve üzeri olması gerekmektedir (Kayış, 2010: 405). Görüldüğü üzere katsayı kabul edilebilir sınırların üzerindedir. Bu da göstermektedir ki anketteki sorular tutarlı ve güvenilir bir nitelik taşımaktadır. Y Kuşağı öğrencilere uygulanan anketteki alt boyutlardan ilk dördü olumlu, son dördü olumsuz yargı taşıyan ifadelerden oluşmaktadır.

Ayrıca ölçekteki tüm boyutlar Kolmogorov-Smirnov (normallik) testine tabi tutulmuş olup boyutlar normal dağılım göstermemiştir (Alt Boyut-1: Z=4.649, p<0.01; Alt Boyut-2: Z=5.172, p<0.01; Alt Boyut-3: Z=4.126, p<0.01; Alt Boyut-4: Z=6.105, p<0.01; Alt Boyut-5: Z=7.720, p<0.01; Alt Boyut-6: Z=5.225, p<0.01; Alt Boyut-7: Z=4.672, p<0.01; Alt Boyut-8: Z=4.558, p<0.01; Genel Ort.: Z=6.566, p<0.01). Bu sebeple tüm boyutlar parametrik olmayan testlerle analiz edilmiştir.

2.2.3. X Kuşağı Akademisyenler ile Y Kuşağı Öğrencilerden Elde Edilen Bulguların Karşılaştırılması

Araştırmaya katılan X Kuşağı akademisyenlerin, Y Kuşağı öğrenci özelliklerine ilişkin algıları ile Y Kuşağı öğrencilerin, X Kuşağı akademisyenlerin kendileri ile olan etkileşimlerine dair algılarından elde edilen bulguların karşılaştırılması Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. X Kuşağı Akademisyenler ile Y Kuşağı Öğrencilerden Elde Edilen Bulguların Karşılaştırılması

X Kuşağı Akademisyenlerin Y Kuşağı Öğrencilere Yönelik Algıları				Y Kuşağı Öğrencilerinin X Kuşağı Akademisyenlere Yönelik Algıları			
Boyutlar	\bar{X}	SS	Orta Düzeyden Ayrışma Test Değerleri	Boyutlar	\bar{X}	SS	Orta Düzeyden Ayrışma Test Değerleri
İş Yönelimi	2.88	0.682	t=-1.438 p>0.05	Liderlik	3.40	0.720	t=-37.692 p<0.01
İletişim Yönelimi	2.90	0.640	t=-1.174 p>0.05	Yardımsaver (Cana Yakın)	3.02	0.722	t=34.814 p<0.01
Öğrenme Yönelimi	2.75	0.638	t=-3.124 p<0.05	Anlayışlı	3.19	0.750	t=3.399 p=0.001
Toplam	2.84	0.619	t=-2.049 p<0.05	Özgürlükçü	2.87	0.557	t=18.098 p<0.01
				Kararsız	2.11	0.721	t=-15.604 p<0.01
				Memnun Olmayan	2.35	0.759	t=-52.749 p<0.01
				Uyarıcı	2.33	0.817	t=-45.286 p<0.01
				Sert	3.22	0.547	t=-44.326 p<0.01
				Toplam*	3.29	0.471	t=27.741 p<0.01

* Boyutların ilk dördü olumlu, son dördü olumsuz yargı taşıyan ifadelerden oluştuğu için genel faktör ortalaması bulunurken olumsuz yargı taşıyan ifadelerden oluşan boyutların puanları ters puanlama yapılarak dönüştürülmüş ve genel faktör ortalaması buna göre hesaplanmıştır.

Öncelikle X Kuşağı akademisyenlerin Y Kuşağı öğrencilere yönelik algıları değerlendirilecek olursa; X Kuşağı akademisyenlere uygulanan araştırmada, cevaplayıcıların ifadelerine katılım düzeyleri ortalamasının altında kalmıştır. Buna göre X Kuşağı akademisyenleri, Y Kuşağı öğrenci özellikleri bakımından olumsuz yönde bir algıya sahiptirler. Alt boyutlar açısından X Kuşağı akademisyenlerin algılarına bakıldığında ise; iş yönelimi ve iletişim yönelimi boyutlarında, akademisyenlerin ifadelerine katılım düzeyleri ortalamasının altında kalmıştır. Ancak bu katılım düzeylerinin orta nokta olan 3’ten anlamlı derecede farklılaşmamasından dolayı X Kuşağı akademisyenler,

Y Kuşağı öğrencilerini iş yönelimleri ve iletişim yönelimleri özellikleri açısından nötr olarak değerlendirdikleri söylenebilir. Alt boyutlardan öğrenme yönelimi boyutunda da akademisyenlerin ifadelerine katılım düzeyleri ortalamasının altında kalmıştır ve bu katılım düzeyi orta nokta olan 3'ten anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Bu boyut, akademisyenlerin tüm boyutlar arasında ifadelerine katılım ortalamasının en düşük seviyede olduğu boyuttur. Buna göre X Kuşağı akademisyenlerin, Y Kuşağı öğrencilerin öğrenme yönelimi özelliklerini yetersiz gördükleri ve bu yönleri ile ilgili olumsuz bir algıya sahip oldukları söylenebilir.

Y Kuşağı öğrencilerin X Kuşağı Akademisyenlere yönelik algılarına bakıldığında ise; anketi cevaplayan Y Kuşağı öğrencilerin ifadelerine katılım düzeylerinin ortalamasının üstünde olduğu görülmektedir. Genel ortalamasının, orta düzeyden anlamlı bir şekilde farklılaşmasından dolayı Y Kuşağı öğrenciler, X Kuşağı akademisyenlerin etkileşim özelliklerini yeterli düzeyde gördükleri ve bu konuda genel olarak olumlu bir algıya sahip oldukları söylenebilir. Alt boyutlar kendi içlerinde değerlendirilirken her boyut ifade ettiği olumlu ya da olumsuz nitelikte yargıya göre yorumlanmıştır. Buna göre olumlu nitelikte sorulardan oluşan liderlik, yardımsever ve anlayışlı boyutlarında Y Kuşağı öğrencilerin, ifadelerine katılım düzeylerinin ortalamasının üstünde, özgürlükçü boyutunda ise altında olduğu görülmektedir. Olumsuz nitelikte sorulardan oluşan kararsız, memnun olmayan ve uyarıcı boyutlarında ise Y Kuşağı öğrencilerin, ifadelerine katılım düzeyleri, ortalamasının altında iken sert boyutunda üstündedir. Bütün boyutlarda, katılım düzeyleri orta nokta olan 3'ten anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Olumlu ifadeler içeren boyutlar içerisinde en yüksek ortalamaya sahip boyut liderlik boyutu iken en düşük ortalamaya sahip olan boyut ise özgürlükçü boyuttur. Sonuçlara göre araştırmaya katılan Y Kuşağı öğrenciler, X Kuşağı akademisyenlerin liderlik, yardımsever/cana yakın ve anlayışlı özellikleri bakımından olumlu bir algıya sahipken özgürlükçü özellikleri açısından olumsuz bir algıya sahiptirler. Yani onları lider, yardımsever/cana yakın ve anlayışlı kişiler olarak görürlerken özgürlükçü bulmamaktadırlar. Olumsuz nitelikte sorular içeren alt boyutlara bakıldığında ise en düşük ortalamaya sahip olan boyut, kararsız boyutu iken; en yüksek ortalamaya sahip boyut ise sert boyuttur. Bulgulara göre Y Kuşağı öğrenciler, X Kuşağı akademisyenlerin kararsız, memnun olmayan ve uyarıcı özellikleri bakımından olumlu bir algıya sahipken sert özellikleri bakımından ise olumsuz bir algıya sahiptirler. Yani onları kararlı, memnun ve uyarıcı olmayan bireyler olarak görürlerken sert kişiler olarak düşünmektedirler.

5. TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Literatür incelendiğinde kuşaklar üzerine yapılan pek çok araştırmanın, kuşakların sınıflandırılması, temel özellikleri ve değerleri, farklılıkları, benzer yönleri, belirleyici olayları, çalışma ve işyeri davranışları gibi konulara odaklandığı görülmektedir. Literatüre katkı yapmak amacı taşıyan bu çalışmada, alandaki çalışmalardan farklı olarak X ve Y kuşağının eğitim ve öğretim ortamındaki birbirlerine karşı algılarına bakılmıştır. İncelenen bu spesifik konu ile ilgili literatürde çalışma sayısı oldukça sınırlıdır. Bunun için X Kuşağı temsilcisi akademisyenler ile Y Kuşağı temsilcisi üniversite öğrencileri üzerinde uygulama yapılmıştır. Bu kapsamda, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde hem akademisyenler hem de öğrenciler üzerine yapılan araştırmadan bir takım bulgular elde edilmiştir. Bu bulgulara göre ortaya çıkan sonuçlar açıklandıktan sonra ulaşılan sonuçlar ışığında geliştirilen önerilere de yer verilmiştir.

Öncelikle X Kuşağı akademisyenlere uygulanan çalışma sonuçlarına bakılacak olursa; ölçeğin genel aritmetik ortalamasından yola çıkılarak X Kuşağı akademisyenlerin Y Kuşağı öğrencilere karşı algılarının olumsuz eğilimde olduğu ve onları; iş, iletişim ve öğrenme özellikleri yönlerinden yetersiz gördükleri sonucuna varılmıştır. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında farklı bulgular vardır. X Kuşağına uygulanan ölçek kısmının temel kaynağını oluşturan Smith ve Smith (2005)'in yaptığı çalışmada, X Kuşağı akademisyenlerin, Y Kuşağı öğrencilerine ilişkin algıları olumlu yöndedir. Smith ve Smith (2005)'in yaptığı çalışma ile ulaşılan sonuçlar ayrıntılı şekilde karşılaştırıldığında ise boyutlar arasında ulaşılan sonuçlarda da farklılık vardır. Buna göre Smith ve Smith (2005)'in çalışmasında, boyut ortalamaları; iş, iletişim ve öğrenme yönelimlerinde sırasıyla 3.14, 3.07 ve 3.00 olarak çıkmışken bu tez çalışmasında aynı boyutlar ile ilgili ulaşılan sonuçlar, 2.88, 2.90 ve 2.75 olmuştur. Yine literatürde karşılaşılan farklı bulgulara baktığımızda Kaya vd. (2007)'nin yaptığı başka bir çalışmada öğretim elemanlarının görüşlerinin ortalamasının 3,08 olduğu görülmektedir. Bu ortalama öğretim elemanlarının derslerine girdikleri öğrencilerin özelliklerini orta düzeyin biraz üzerinde olumlu yönde gördüklerini göstermektedir. Çalışmada kullanılan anket sonuçları alt boyutları açısından değerlendirildiğinde ise üç boyut içinde akademisyenlerin algılarının en olumsuz olduğu boyut öğrenme yönelimi boyutudur. Buna karşılık ortalamasının altında kalmakla beraber iletişim yönelimi boyutu, akademisyenlerin her bir ifadeye katılım ortalamalarının en yüksek düzeyde olduğu boyut olmuştur. İş yönelimi boyutunda, X Kuşağı akademisyenler, Y Kuşağı öğrencilerinin iş yönelimi yeterliliklerini orta düzeyde görmektedirler ve bu konuda ne olumlu ne de olumsuz bir

algıya sahiptirler. İletişim yönelimi boyutu, ifadelerle katılım ortalamasının en yüksek olduğu boyut olmakla birlikte sonuç olarak ortalamasının altında kalmıştır ve akademisyenlerin bu boyutta da öğrencilere karşı algıları ne olumlu ne de olumsuz eğilimdedir. Son olarak öğrenme yönelimi boyutunda akademisyenlerin algılarının diğer boyutlara nazaran daha olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Bu boyutta akademisyenler, öğrencilerin öğrenme yönelimleri bakımından yetersiz görmektedir ve bu konuda olumsuz bir algıya sahiptirler.

Y Kuşağı öğrencilere uygulanan araştırmada ise, ölçeğin genel aritmetik ortalamasından hareketle Y Kuşağı öğrencilerinin X Kuşağı akademisyenlere karşı algılarının olumlu eğilimde olduğu ve kendileri ile etkileşimlerini yeterli düzeyde gördükleri sonucuna varılmıştır. Sekiz boyut içinde öğrencilerin algılarının en olumsuz olduğu boyut sert boyuttur. Buna karşılık öğrencilerin algılarının en olumlu olduğu boyut ise kararsız boyutu olmuştur. Benzer sonuçlar, Durmaz (2007)'in bu tez çalışmasında da kullanılan ÖEÖ ölçeğini uyguladığı araştırmada tespit edilmiştir. Çıkan sonuçlara göre öğrenciler, öğretmenlerin kendileri ile etkileşimlerini olumlu yönde değerlendirmektedir. Bangir (1997)'in yaptığı çalışmanın sonuçlarına göre de öğrencilerin öğretmenlerine karşı algıları pozitif yönde çıkmıştır. Gürkan (1999)'in çalışmasında ise, öğrenci görüşlerine göre öğretim elemanları bilimsel davranışları sergileme açısından yeterli düzeyde görülmüştür. Son olarak Yılmaz ve arkadaşları (2010)'nın yürüttüğü çalışmadan elde edilen bulgulara göre de, öğrencilerin öğretim elemanlarının iletişim becerilerine ilişkin algıları olumlu yöndedir. Çalışmaya göre, öğrenciler öğretmenlerinin kendileri ile olan etkileşimlerini ortalamasının üzerinde puanlayarak olumlu yönde değerlendirmişlerdir. Y Kuşağı öğrencilerin sert boyutunda, X Kuşağı akademisyenleri sert özellikte kişiler olarak değerlendirdikleri ve bu konuda olumsuz eğilimde bir algı ve görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Benzer sonuçlar, Çubukçu ve arkadaşların (2012)'nin uyguladığı nitel araştırmada da ortaya çıkmıştır. Bulgular incelendiğinde, öğretmenlere öğrenciler tarafından yüklenen pek çok olumlu mesleki değer yanı sıra, olumsuz ifadelerle de karşılaşmak olasıdır. Öğrenci katılımcıların bu bağlamda en çok üstünde durdukları konulardan biri, öğretmenlerin öğrencilere karşı tehditkâr/sert olmalarıdır. Yine özgürlükçü boyutunda Y Kuşağı öğrencilerin, X Kuşağı akademisyenleri özgürlükçü kişiler olarak değerlendirmedikleri ve bu konuda olumsuz eğilimde algı ve görüşe sahip oldukları görülmüştür. Öğrencilerin, öğretmenlerinden beklentilerinin de bu tespiti doğruladığı Yıldız (2008)'in yaptığı çalışmada ortaya çıkmış ve öğrenciler öğretmenleri “eleştiriye açık ve demokratik kişiler olmalı” şeklinde değerlendirerek bu yönde beklentilerini dile getirmişlerdir.

Literatürdeki farklı bulgulara bakıldığında ise Duman ve Koç (2004)'un çalışmasında öğrenciler, öğretim elemanlarının demokratik tutum ve davranışları orta ve daha alt düzeylerde gösterdiklerini düşünmektedir. Genç (2008) ile Genç ve Çetin (2010)'in yaptığı araştırmada da öğrencilere göre öğretmenlerin mesleklerini sevecek yaptığı söylenemeyeceği gibi öğretmenlerin öğrencilerle iletişim becerileri de zayıf çıkmıştır. Çalışmada kullanılan anket sonuçları alt boyutları açısından değerlendirildiğinde ise; Y Kuşağı öğrenciler X Kuşağı akademisyenleri; lider, yardımsever/cana yakın, anlayışlı, Kararlı, memnun, uyarıcı olmayan kişiler olarak görürlerken buna karşılık onları özgürlükçü bulmamakla birlikte sert özellikte kişiler olarak görmektedirler.

Araştırmadan çıkan genel sonuca göre; X Kuşağı, Y Kuşağını hem genel özellikler hem de öğrenme yetkinlikleri bakımından yetersiz görürken iş ve iletişim özellikleri açısından olumlu ya da olumsuz bir eğilim belirtmemiştir. Diğer taraftan Y Kuşağı, X Kuşağını etkileşim özellikleri açısından yeterli görmemiş, onları bir yandan lider, yardımsever (cana yakın), anlayışlı, kararlı, memnun ve uyarıcı olmayan kişiler olarak görürken diğer yandan sert ve özgürlükçü olmayan kişiler olarak değerlendirmişti. Çıkan bulgulara göre daha ayrıntılı bir değerlendirme yapacak olursak; X Kuşağının Y Kuşağı ile ilgili algılarının niçin olumsuz yönde çıktığı görülecektir. X Kuşağı Y Kuşağının, muhakeme yetenekleri, sorumluk üstlenme becerileri, iş ahlakı, görgü kuralları, dakiklik, iş kalitesi gibi iş yönelimi özelliklerini; sözlü ve yazılı iletişimde Türkçe dilbilgisi kullanımı, telaffuz, topluluk önünde etkili konuşma, kavrama becerileri gibi iletişim özelliklerini; yazma, okuma ve matematik becerileri, bilimsel konulara yatkınlık, öğrenmeye verdikleri değer gibi öğrenme yönelimi özelliklerini beğenmemektedir. Bunun sebeplerinin irdelenmesi, tartışılması ve Y Kuşağının bu eksik yönlerinin geliştirilmesi adına bir takım temel eğitimlerin verilmesi gibi girişimlerde bulunulabilir. Yine X Kuşağı akademisyenlerin Y Kuşağı öğrencilerine dair algılarının niçin olumsuz yönde olduğu, olumsuz yönde olan bu algılarının olumlu olabilmesi adına Y Kuşağından neler bekledikleri araştırılabilir.

Diğer taraftan Y Kuşağının, X Kuşağına dair genel etkileşim algıları ile liderlik, yardımsever, anlayışlı, kararsız, memnun olmayan ve uyarıcı boyutlarındaki bakış açıları olumlu iken özgürlükçü ve sert boyutlarda algıları niçin olumsuz yöndedir? Daha ayrıntılı bir irdeleme yapacak olursak Y Kuşağı öğrenciler, X Kuşağı akademisyenleri; kendilerinin güvenen, iyi bir lider ve öncü, yardımsever, güven veren ve cana yakın, anlayışlı, kararlı ve tutarlı, memnun, başkalarını küçümsemeyen, sabırlı ve uyarıcı olmayan kişiler olarak görürlerken; her şeyden haberdar

olmadıkları, kendilerini bireysel olarak tanımadıkları, ilgilenmedikleri ve espiyi konusunda toleranslı davranmadıkları, beraber yapmak istedikleri aktivitelere istekle katılmadıkları, yakınlık kurmadıkları, duygularını anlamaya çalışmadıkları, özgürlükçü davranmadıkları, sert ve katı davrandıkları, beklenti ve standartlarının yüksekliği gibi konularda şikâyetçidirler. Buradan hareketle X Kuşağına, bu olumsuz özelliklerini törpüleyerek ve kendilerini bu anlamda yenileyerek, Y Kuşağına daha yakın davranmaları, onlarla tek tek ilgilenip bireysel olarak daha iyi tanımaları, daha esnek bir eğitim ve öğretim tarzı benimsemeleri, beklenti ve standartlarını daha makul seviyelerde tutmaları, daha demokratik bir yapının öğretmen-öğrenci etkileşimini azaltarak, öğrenmeyi olumsuz yönde etkileyeceği aşikârdır. Ayrıca X Kuşağı akademisyenlerin olumsuz etkileşim yönlerinin açığa çıkarılması ile ilgili çeşitli araştırmaların yanında, X Kuşağı akademisyenlerin Y Kuşağına dair algılarının daha olumlu ya da olumsuz olması durumunda onlarla etkileşimin, iletişimin ya da akademik başarılarının artacağı ya da azalacağını gösteren çalışmalar da yapılabilir.

Yapılan bu araştırma sadece Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde görevli X Kuşağı akademisyenler ile Y Kuşağı öğrencilerin algılarını içermektedir. Bu açıdan çalışma sonuçlarının üniversitede görev yapan tüm akademisyenlere ve öğrenim gören tüm öğrencilere genellenmesi hususunda dikkatli davranmak gerekir. Bundan sonraki çalışmalarda daha büyük ve daha geniş örneklem ele alınarak, X Kuşağına ve Y Kuşağına giren tüm bireyleri (diğer ünvanlardaki akademisyenler, memur, işçi, emekli, çalışan, idareci vs.) içine alan araştırmalar yapılabilir. Ayrıca daha sonra yapılacak araştırmalarda, araştırma yöntemi olarak nicel çalışma (anket) yerine nitel araştırma tekniklerinden faydalanılması daha ayrıntılı bilgilerin elde edilmesine olanak tanıyabilir. Son olarak kuşaklar ile ilgili çalışmalara bakıldığında çoğunlukla yabancı literatürden araştırmalarla karşılaşmaktadır. Türkiye’de kuşakların temel özelliklerini, temel değerlerini ve kuşaklar arası farklılıkları ortaya çıkaracak geniş çaplı araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akdemir, A. vd. (2013). “Y Kuşağının Kariyer Algısı, Kariyer Değişimi ve Liderlik Tarzı Beklentilerinin Araştırılması”, *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 11-42.
- Anıl, H. A.. (2011). *Kültürel Değişme Açısından Kuşaklar Arası Çatışma (Aşkan ve Dumlupınar Mahallesi Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Atabay, S. vd. (2011). “Birbirini Anlamak Birlikte Çalışmak Ortak Hedefimiz Geleceğimiz Kuşaklar”, Erişim Yeri: <http://www.tedkarabuk.k12.tr/Kusaklar.pdf>, Erişim Tarihi: 05.05.2014.
- Bangir, G. (1997). *Sınıf İçi İletişime İlişkin Öğretmen-Öğrenci Davranışları Görüşleri ve Önerileri*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Baran, M. (2014). “Y Kuşağının Zorunlu Askerlik Hizmetinden Beklentilerinin Analizi”, *Harp Akademileri Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Savunma Kaynakları Yönetimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul.
- Bolton, R. N. vd. (2013). “Understanding Generation Y and Their Use of Social Media: A Review and Research Agenda”, *Journal of Service Management*, 24(3), 245-267.
- Brett, J. (2013). “The Silent Generation”, Erişim Yeri: <http://jamesrbrett.com/TheSilentGeneration/>, Erişim Tarihi: 06.05.2014.
- Carver, L. ve Candela L. (2008). “Attaining Organizational Commitment Across Different Generations of Nurses”, *Journal of Nursing Management*, 16, 984- 991.
- Coupland, D. (1989). “Generation X”, Erişim Yeri: <http://joeclark.org/dossiers/GenerationX.pdf>, Erişim Tarihi: 05.05.2014.
- Çubukçu, Z. vd. (2012). “Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Veli Gözünde Öğretmenin Sahip Olması Gereken Değerler”, *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(1), 25-37.
- Delahoyde, T. M. (2009). “Generational Differences in Baccalaureate Nursing”, A Dissertation Submitted by Theresa Delahoyde, MSN, RN to College of Saint Mary in Partial Fulfillment of The Requirement for

The Degree of Doctor in Education with an Emphasis on Health Professions Education This Dissertation Has Been Accepted for The Faculty of College of Saint Mary.

- Downing, K. (2006). "Next Generation: What Leaders Need To Know About The Millennials", LIA (Leadership in Action), 26(3), 3-6.
- Duman, T. ve Koç, G. (2004). "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarının Demokratik Tutum ve Davranışlarına İlişkin Görüşleri", XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz-2004, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya, 1-9.
- Durmaz, S. (2007). Öğretmenlerin Sınıf İçi İletişim Becerilerine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri: Malatya İli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Fisher, D. L. ve Waldrip, B. G. (2003). "Teachers' Confidence in Primary Science and Teacher-Student Interactions in D. Psillos, P. Kariotoglou, V. Tselves, E. Hatzikraniotis, G. Fassoulopoulos, and M. Kallery (Eds.)", Science Education Research in The Knowledge-Based Society (pp. 405-414). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Fox, A. (2011). "Mixing it up", HRMagazine, May-2011, 22-27.
- Genç, A. (2008). Meslek Liselerinde Sınıf İçi Öğretmen-Öğrenci İletişiminin Öğrencilere Göre Algılanması (Kocaeli İli Gebze İlçesi Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Genç, A. ve Çetin, C. (2010). "Meslek Liselerinde Sınıf İçi Öğretmen Öğrenci İletişimine Yönelik Öğrencilerin Algılamaları", Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, 9(33), 259-279.
- Gürkan, U. (1999). Bilimsel Davranışlar Açısından Öğretim Elemanlarının Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Gürsoy, D., Geng-Qing Chi, C. ve Karadağ, E. (2013). "Generational Differences in Work Values and Attitudes among Frontline and Service Contact Employees", International Journal of Hospitality Management, 32, 40-48.
- Hatfield, S. (2002). "Understanding The Four Generations to Enhance Workplace Management", AFP Exchange, 22(4), 72-74.
- Hobart, B. (2015). "Understanding Generation Y: What You Need to Know About the Millennials", White Paper, www.PrincetonOne.com, Erişim Yeri: <http://www.princetonone.com/news/PrincetonOne%20White%20Paper2.pdf>, Erişim Tarihi: 20.01.2015.
- Howe N. ve Strauss W. (2000). Millennials Rising: The Next Great Generation, NY: Random House. http://en.wikipedia.org/wiki/Generation_X:_Tales_for_an_Accelerated_Culture, Erişim Tarihi: 25.01.2015.
- http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.53721985a148e7.63599996, Erişim Tarihi: 05.05.2014.
- James B., Swanberg, J. E. ve McKechnie, S. P. (2007). "Generational Differences in Perceptions of Older Workers' Capabilities", The Center on Aging & Work, Workplace Flexibility at Boston College, Issue Brief 12 November, 1-10.
- Kaya, H.İ. vd. (2007). "Öğretim Elemanlarının Ders Verdikleri Öğrencilerin Özelliklerine İlişkin Görüşleri", Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(2), 221-231.
- Kayış, A. (2010). "Güvenilirlik Analizi", içinde, SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri (Editör: Şeref Kalaycı), Asli Yayın Dağıtım, Ankara.
- Keleş, H. N. (2011). "Y Kuşağı Çalışanlarının Motivasyon Profillerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma", Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 3(2), 129-139.
- Kuru, İ. (2014). Y Kuşağı ve İş Yaşam Dengesi, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Malthus, S. ve Fowler, C. (2009). "Generation Y Perceptions", Chartered Accountants Journal, February-2009, 20-22.
- Mannheim, K. (1952). "The Problem of Generations", Chapter VII, 276-322.
- Mlodzik, K. J. ve K. P., Meuse (2012). "A Scholarly Investigation of Generational Workforce Differences: Debunking The Myths, Korn/Ferry International", Erişim Yeri: <http://www.kornferryinstitute.com/sites/all/files/documents/briefings-magazine-download/A%20Scholarly%20Investigation%20of%20Generational%20Workforce%20Differences-%20Debunking%20the%20Myths.pdf>, Erişim Tarihi: 02.01.2015.
- Mücevher, M. H. (2015). X ve Y Kuşağının Birbirlerine Karşı Özellik ve Etkileşim Algıları: SDÜ Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Oblinger, D. G. ve Oblinger, J. L. (2005). Educating The Net Generation, A Educause e-Book, Available electronically at: www.educause.edu/educatingthenetgen/, ISBN 0-9672853-2-1.
- Pinder-Grover, T. ve Groscurth, C. R. (2009). "Principles for Teaching the Millennial Generation: Innovative Practices of U-M Faculty", CRLT Occasional Papers, Center for Research on Learning and Teaching, University of Michigan, No: 26, 1-8.
- Reeves, T. C. ve Oh, E. (2008). Generational Differences, In Handbook of Research on Educational Communications and Technology, Ed.: J.Michael Spector, M.David Merrill, Jeroen Van Merriënboer, Marcy P.Driscoll, 3th ed., Taylor&Francis Group, New York.
- Reilly, P. (2012). "Understanding and Teaching Generation Y", English Teaching Forum, No: 1, Mexico, 1-11.
- Skiba D. J. (2005). "The Millennials: Have They Arrived at Your School Of Nursing?", Nursing Education Perspectives, 25(6), 370-371.
- Smith, V. W. ve Smith, M. O. (2005). "Analysis of Generation Y: Teachers' Perceptions", Journal of Business and Training Education, 14, 21-29.
- Strauss,W. (2005). "Talking About Their Generations", The School Administrator, September-2005, pp. 10-14, Erişim Yeri: https://www.lifecourse.com/assets/files/article_pdfs/AASA-%20Strauss.pdf, Erişim Tarihi: 02.01.2015.
- Strauss,W. ve Howe, N. (1991). Generations: The History of America's Future, 1584 to 2069, Perennial, New York, 335-336.
- Şimşeker, M. (2005). Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Matematik Öğretmenlerinin Kişiler-Arası Davranış Özelliklerini Algılamaları, Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Toruntay, H. (2011). Takım Rollerini Çalışması: X ve Y Kuşağı Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Türk, A. (2013). Y Kuşağı, İstanbul: Kafekültür Yayıncılık.
- Türk, E. T. (2013). "Kuşak Kuşak Teknoloji ve Sosyal Hayat", İSFAM (İstanbul Fikir Araştırmaları Merkezi), Sosyal Bilimler Makalesi, Eylül-20. Sayı, Erişim Yeri: <http://isfam.org/kusak-kusak-teknoloji-ve-sosyal-hayat/>, Erişim Tarihi: 03.01.2015.
- Watt, D. (2009). Winning the Generation Wars: Making the Most of Generational Similarities and Differences in the Workforce, The Conference Board of Canada, Report November-2009.
- Williams, S. (2010). "Welcome to Generation Z", B&T Magazine, Vol: 60, Issue: 2731, pp. 12, Erişim Yeri: <http://connection.ebscohost.com/c/articles/56596253/welcome-generation-z>, Erişim Tarihi: 15.12.2014.
- Yıldız, S. M. (2008). "Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bir Öğretim Elemanında Bulunması Gereken Niteliklere Yönelik Algılamalarının Değerlendirilmesi", Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(19), 1-7.

- Yılmaz, İ., Yoncalık, O. ve Çimen, E. (2010). “İletişim Becerisi İle Öğretimde Yeterlik Arasındaki İlişkinin Öğrenci Algılarına Göre Değerlendirilmesi (Beden Eğitimi ve Spor Alanı)”, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 8(4), 143-150.
- Zemke, R., Raines, C. ve Filipczak, B. (2000). Generations at Work: Managing the Clash of Veterans, Boomers, Xers and Nexters in Your Workplace, Amacom Books, New York, USA.